

απόψεις

Η άδικη εξαιρέση από τη ρύθμιση των 48 δόσεων των ήδη ρυθμισμένων χρεών

Μετά από μήνες και μήνες κατά τη διάρκεια των οποίων η Αγορά ζητούσε επίμονα ρύθμιση για την τμηματική καταβολή ληξιπρόθεσμων χρεών, η Κυβέρνηση κατάφερε να αποσπάσει τη συναίνεση της Τρόικα, για τη θέσπιση νέου πλαισίου τμηματικής αποπληρωμής φορολογικών ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο.

Όπως είναι ήδη γνωστό, η νέα ρύθμιση θα χρησιμοποιήσει χρονικό κριτήριο διάκρισης των βεβαιωμένων οφειλών σε οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες και απαιτητές έως 31.12.2012 (παλιές οφειλές), οι οποίες μπορούν να διακανονίζονται σε 48 δόσεις ανεξαρτήτως ποσού, και σε οφειλές που καθίστανται ληξιπρόθεσμες και απαιτητές μετά την 1.1.2013, οι οποίες μπορούν να διακανονισθούν σε 12 δόσεις.

Όπως είχαμε πολλές φορές υπογραμμίσει από τις στήλες του Δ.Φ.Ν.¹, η νέα αυτή ρύθμιση ήταν αναγκαία τόσο για να ανακουφίσει την υφειστική Αγορά, όσο και για να καταστήσει εφικτότερο τον στόχο της συλλογής από το Δημόσιο ταμειακά βεβαιωμένων απαιτήσεών του. Και ήταν αναγκαία, πρώτον διότι η επιμήκυνση του χρονικού διαστήματος διευκολύνει τους μέχρι πρόσφατα συνεπείς φορολογούμενους να παραμείνουν συνεπείς, με τη χρονική μετάθεση του φορολογικού τους βάρους. Η προσπάθεια επιμήκυνσης του χρονικού διαστήματος εξόφλησης ήταν σημαντική και για τον επιπλέον λόγο ότι συνέβαλε στη διατήρηση της φορολογικής συνείδησης, η οποία δεν θα ήταν ευχερής από τη στιγμή που ο «συνήθης» φορολογικά συνεπής πολίτης, αδυνατώντας να καταβάλλει βεβαιωμένη οφειλή του, θα μετατρέποταν για πρώτη φορά σε ασυνεπή φορολογούμενο.

Δεύτερον, διότι, με τη μείωση της μηνιαίας επιβάρυνσης, η αποπληρωμή βεβαιωμένων οφειλών, σε πολλές περιπτώσεις από εντελώς αδύνατη καθίσταται εφικτή, με αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη συλλογή απαιτήσεων από το Δημόσιο.

¹ Βλ. ενδεικτικά «Απόψεις», στο Δ.Φ.Ν. 2012, σελ.881, με τίτλο: «Η επιτακτική ανάγκη ρύθμισης για τμηματική καταβολή των υπό βεβαίωση φόρων».

Ο θετικός αντίκτυπος της εξαγγελθείσας ρύθμισης είναι λοιπόν εμφανής, παρά τις επιμέρους αντιδράσεις της Αγοράς, η οποία ζητά την περαιτέρω επιμήκυνση σε 100 αντί 48 δόσεις, καθώς και την ένταξη στη ρύθμιση των περιπτώσεων οφειλών που είχαν στο παρελθόν ρυθμιστεί και οι οφειλέτες δεν τήρησαν τη ρύθμιση.

Το βασικό, όμως, μειονέκτημα της εξαγγελθείσας ρύθμισης είναι κατά την άποψή μας ότι δυστυχώς αυτή δεν περιλαμβάνει και τις ήδη υφιστάμενες ρυθμίσεις. Αντίθετα, όσοι έχουν ήδη ενταχθεί σε κάποια από τις τρέχουσες ή/και παλαιότερες ρυθμίσεις του υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες τυχόν ήταν και είναι λιγότερο ευνοϊκές από την εξαγγελθείσα, χάνουν το πλεονέκτημα των 48 δόσεων. Έτσι, οι μέχρι σήμερα έχοντες καταβάλει υπεράνθρωπες προσπάθειες να παραμείνουν συνεπείς με την ρύθμισή τους, δεν αποκτούν δικαίωμα να ανά-ρυθμίσουν το υπόλοιπο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό τους χρέος.

Τι σημαίνει, ο αποκλεισμός από την νέα ευνοϊκότερη ρύθμιση, των συνεπών πληρωτών του Δημοσίου; Σημαίνει απλούστερα ότι όποιος, είτε επειδή δεν μπορούσε, είτε επειδή δεν επιθυμούσε, δεν κατέβαλε μέχρι σήμερα στο Ελληνικό Δημόσιο ταμειακά βεβαιωμένες οφειλές του, οδηγώντας το σε παύση πληρωμών, με αποτέλεσμα η χώρα να συρθεί στην υπογραφή των Μνημονίων και στην ουσιαστική απώλεια της εθνικής της κυριαρχίας, τελικά επιβραβεύεται από το υπουργείο Οικονομικών. Επιβραβεύεται με τη δυνατότητα να ρυθμίσει και αποπληρώσει τις ταμειακές του οφειλές με ευνοϊκότερους όρους, από τους όρους υπό τους οποίους παλεύουν μέχρι σήμερα οι συνεπείς πληρωτές του Δημοσίου, με βάση τις υφιστάμενες ρυθμίσεις. Ο αποκλεισμός της ανά-ρύθμισης ήδη ρυθμισμένων ταμειακών οφειλών βλάπτει καταρχήν την αρχή της ισότητας.

Περαιτέρω, όμως, τραυματίζει για ακόμη μια φορά τη φορολογική συνείδηση των συνεπών φορολογούμενων. Κλονίζει την περί δικαίου αίσθησή τους. Και το κόστος από αυτή την πληγή, πληγή που προκαλείται υπό εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες για τους φορολογούμενους και τα νοικοκυριά, μπορεί τελικά να είναι μεγαλύτερο από το οικονομικά μετρήσιμο όφελος του αποκλεισμού τους από τη χρονική επιμήκυνση που επιτυγχάνεται με τη νέα ρύθμιση.

Και τούτο διότι, η δημοσιονομική αναδιάρθρωση της χώρας μπορεί να βασισθεί αφενός στη διεύρυνση της φορολογητέας βάσης, που επιτυγχάνεται με τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, αφετέρου όμως μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την εμπέδωση αισθήματος δικαίου και ασφαλείας δικαίου σε όλους όσοι μέχρι σήμερα συμμετέχουν όχι τελικά ανάλογα, αλλά με τρόπο βαρύτερο από τη φοροδοτική τους ικανότητα, στη διατήρηση και διάσωση του Ελληνικού Κράτους. Η εξαίρεση, όμως, των τελευταίων από τη φορολογική ελάφρυνση που επιτυγχάνεται με την επιμήκυνση των δόσεων δεν συντελεί στην από μέρους τους εμπέδωση αισθήματος δικαίου ή ασφαλείας δικαίου. Αντίθετα, φοβούμαστε ότι η εξαίρεσή τους θα πλήξει περαιτέρω την ήδη εύθραυστη κοινωνική φορολογική συνείδηση.

Ασπασία Μάλλιου